

Linnas Aircs.
30.5.1954.

FINN STOREN

103549

På grunn av de stadige økende tyske rekvisisjoner i Norge og den derved sløttere utvikling i samarbeidet mellom Quislings regjering og Terboven og hans Rikskommissariat, var det indlysende at der måtte komme til en klarering av situasjonen.

Ved en middag i Quislings hjem forsommeren 1944 var Prytz, Skancke og Støren tilstede. Situasjonen ble her drøftet. Quisling ga da uttrykk for det sløtte samarbeide mellom Terboven og ham og nevnte at det for Norge kunne det bli katastrofalt hvis de rekvisisjonsplaner som han visste at Terboven nu hadde ble satt ut i livet.

Der hersket enighet om at der måtte komme til en foranring: Norge måtte søke å opå en neutral stilling, Norge måtte selv forsvare sine grenser, eventuelt ved hjelp av de i Norge værende tyske tropper som måtte stilles til den norske regjerings disposisjon. Quisling skulde hurtigst mulig få et møte med Hitler og Støren skulde strax reise til Berlin for å forberede dette møte.

Den 20 juli sat jeg på min reise til Berlin på Kastруп flyplass. Da kom der startforbud og først 2 dager senere kom jeg frem.

Situasjonen var ikke den klarste så tett etter 20de juli affairen, men det lykkedes dog etter forholdsvis kort tid å komme til enighet med de tyske myndigheter om: 1). Et møte mellom Quisling og Hitler skulde holdes snarest mulig, dette skulde fastsettes nøyaktig senere. 2). Der ble oppnådd prinsipiell enighet om at de norske studenter som var sendt til Tyskland samt de norske politiske fanger skulde sendes tilbake til Norge. (Forhandlinger om dette siste punkt ble tatt opp etter utrykkelig ordre fra Quisling.)

I første halvdel av september var det igjen et møte på "Gimle" hos Quisling og de tilstedeværende var atter Prytz, Skancke og Støren.

Situasjonen var nu en helt annen. Den tyske tilbaketrekning i nord var et faktum med den brennende jords politik for hele Finnmark befolkningen evakuert. Men det viktigste problem var at en stor del av Norge var "befrikket" ved Sovjets hjelp og Sovjets soløster befanet seg på norsk grunn. Hva kunne nu dette utvikle seg til? Vil de bli innsatt en Sovjetinspirert regjering på norsk grunn? Riktignok, så ueneelig trist det var med et rasert Finnmark, så og en totalevakuert befolkning, så vanskeliggjorde dette tomme område en administrasjon fra Sovjets side, og vinteren sto for døren. Dog det som interesserte os var i første område var om Norge vil bli en Sovjets interessesfære itilfelde Tyskland brøt sammen. Det var så mange spørsmål som trengte på. Vil de f.ex. Tyskland benytte Norge som et bytteobjekt for å få fred med Sovjet? Desuten vil de hele den tyske nordhær nu komme til Norge og måtte fødes og beklæ fra norske forråd som var knappe nok på forhånd. Vi kjente Terboven og hans rigorøse rekvisisjonsplaner og det var nu å frykte at han riktig vilde sette forøringer som ikke var til å etterkomme. Som Hitlers personlige representant var hans makt i Norge suveren, og selv over den tyske hær hadde han på en måte myndighet.

Mer tvingende enn noensinne var det nu at Quisling fik sin samtale med Hitler så hurtig som mulig. Det var vi alle enige om. Et forslag fra flere innen N.S. om at Quisling skulde meddele de tyske

FINN STOREN

med den begrunnelse } myndigheter at han trak seg tilbake ble kategorisk avvist av Quisling at ~~han~~ han ikke vilde forlate det synkende norske skib i en så farefuld situasjon som landet nu befandt seg i. " Det er blitt sagt meget stygt om meg i disse år, men ingen skal få grunn til å si at jeg rømte da situasjonen ble vanskelig ", sa Quisling.

Derfor ble det bestemt: 1.) Forsterke austrengelsene for å istandbringe møtet mellom Quisling og Hitler 2.) Øieblikkelig feriredirektore det norske program 3.) Prytz skulde som regjeringens eldste medlem og Quislings beste venn (Prytz var på dette tidspunkt allerede en meget syk mann) foredra saken i regjeringens møte. Dette gjorde også Prytz i form av et brev til Quisling av 25. september, inneholdende 4 punkter; (Disse er tidligere kjent) og som Quisling tillot ham å foredra i ministermøte den 28. sept.

I mellomtiden var arbeidet med å få istandbragt en organisasjon for tilbakesendelse blitt vanskeliggjort fra Terbovens under henvisning til manglende materiell. Det var ikke mulig for oss å få gjort noe for å få studentene og de politiske fanger bort fra Tyskland (Heldigvis ble de norske studenter og politiske fanger på et langt senere tidspunkt på den mest glimrende måte evakuert av det svenske Røde Kors).

Programmet for møtet mellom Quisling og Hitler samt planen om Europapakt var ferdigarbeidet og gjennom privat kurer sendt til Tyskland, men ikke git til Terboven, som vi hadde hørt hadde reis en snarertur til Berlin.

Den 25. sept. var der om aftenen en større mottagelse hos Terboven hvor han ga en lengere utredning over situasjonen. Han konkluderte med å si at han samme dag hadde mottatt et telegram om at der Fyhrer hadde fundet tiden inne til å ha en lengere samtale med Quisling for å drøfte de norske problemer. Denne sluttsats vakte tilfredshet hos de tilstedeværende norske. Etter foredraget kom Terboven bort til meg og sa: " Du er De vel fornøyd med Storren". (Jeg hadde noen dager tidligere hatt en samtale med Terboven i overvær av Reilies, Wehlis, Müller og Neumann hvorunder jeg hadde framholdt uønskeligheten av et øieblikkelig møte mellom Quisling og Hitler. Atmosfæren under denne samtale var slett ikke god og der falt nesten mange skarpe replikker. Da jeg trakk meg tilbake overlot jeg Rikskommissar et memorandum som inneholdt svært lens grunnlag).

Vi hadde gjennom Arene fæct operert et ganske godt etterretningssystem og var derfor temmelig godt underrettet om hva Terboven og hans medarbeidere foretok seg, men samtidig var vi klar over at tyskerne hadde god rede på hva vi stelte med. Vi var derfor klar over at Terboven på alle måter motarbeidet at Quisling og Hitler skulde møtes og i den anledning oppfordret Quisling meg i slutten av oktober igjen å reise til Berlin for å påskynde møtet. Men det var først i december jeg etter mange forhindringer kom avsted til Berlin.

Under dette besøk ble det endelig fastsatt at møtet skulde holdes inden 15. januar 1945. Det lot til at en rekke av de tyske myndigheter var klar over Reichskommissar saboterte våre planer og jeg fikk inntrykk av at man i Tyskland hadde sympati for oss, men som man sa, Terboven var der Fyhrers personlige representant og han hadde fått Hitlers besked om å forsvare Norge til siste mann, og eventuelt skulde Norge bli den siste bastion, og uuntagelige bastion.- Dette var nyheter. Dystre nyheter. Da jeg fortalte Quisling dette ved min tilbakkomst ble han uhyre blek. Der stod nesten en halv million tyske soldater i Norge.

T. og v. v. v.
 1. og 2. v. v. v.
 3. og 4. v. v. v.
 5. og 6. v. v. v.
 7. og 8. v. v. v.
 9. og 10. v. v. v.

+ Jfr. det. Kollen
 11.8.
 12.11.1

FINN STOREN

Den 22. januar 1945 kl. 23,30 fikk jeg besked av Quisling at jeg måtte møte på Fornebo flyplass kl. 3.30 for å reise til Berlin sammen med ham til møtet med Hitler den følgende dag. (Det norske program til dette møte, selve møtets forløp og resultatet av møtet er så godt kjent at det er unødvendig å komme inn på dette her.)

Quisling var sterkt nedtrykt og skuffet over møtets resultat og mente at Hitler hadde brutt sine løfter til ham. På tilbaketuren hadde vi et opphold i København et par timer og en samtale med Dr. Best ga Quisling fritt uttrykk for sine følelser og beklaget sterkt at den tyske her i Norge ikke ble stillet under ham som norsk ministerpresident.

Dette at Quisling ved flere anledninger hadde krevet at de tyske tropper i Norge skulle underlegges ham, krevet en forklaring. Det var ikke for å tilfredsstille et eventuelt ønske om å bli herfører at Quisling ønsket dette, men for å sikre at Norge ikke ble krigsskueplass. Quisling kjente til Terbovens fulmakt om å forsvare Norge som siste bastion og til siste mann, og det var ikke nødvendig mange timer å fly over de utbombede tyske byer for å forstå hva det vilde bli til med Norge hvis det skulle forsvares som den siste bastion til siste mann, kanskje til siste hus.- Dette var tingen som Quisling fryktet, fordi han kjente også Terboven og hans kyniske mentalitet.

I tiden som fulgte la Terboven ikke skjul på sin vilje til å forsvare Norge, og det er nok av dem som husker alle de forberedelser han gjorde til dette forsvaret. For Quisling betød hver bank som ble bygget en søvnløs natt.

Krigen gikk mot slutten, og den 12. april annonserte Quisling meg igjen om å reise til Berlin for iustendig å møtte Hitler at Quisling på det bestemteste motsatte seg at Norge ble krigsskueplass. Jeg skulle også ha det oppdraget hos den danske stat (Nationalbank) å opta et lån på 30 millioner kroner for å bestrikke de utgifter som måtte komme ved de nordmenn som var flyktet fra sine hjem på grunn av krigshandlinger og eventuelt søkte tilhold i Danmark. Som vanlig la Terboven vanskeligheter i veien for min reise, og jeg blev derfor meget forbauset da jeg en dag fikk besked om at han hadde stilt sit eget aeroplan til min disposisjon. Men jeg måtte reise alene. Dette var jeg ikke vant til idet jeg nesten alltid hadde en sekretær med. Samme aften fikk jeg besøk i mitt hjem av en av officerene fra Gestapo, selveste sjefen, som sa meg at jeg ikke måtte fly med Terbovens maskin da det ikke var sikkert. Først etter krigens slutt fikk jeg vite at jeg skulle forsvinde over Skagerakk ved et ulykkestilfælde. Jeg reiste ikke med Terbovens maskin, men kom meg, sammen med min sekretær Krabbe ombord i en transportmaskin, enelig den 30. april.

Før jeg reiste søkte jeg kontakt med skibsreder N som jeg hadde hørt skulle til Stockholm. Jeg kjente N fra før og vi hadde alltid vært venner og tiltrotsfor at jeg godt kjente til han motsatte politiske innstilling, henvendte jeg meg til ham og meddelte ham at jeg skulle til Berlin for å forsøke å få Hitler fra å la Norge bli krigsskueplass og ba ham meddele dette til den norske legation i Stockholm, videre at jeg skulle forsøke at de tyske tropper kapitulerte til Vestmaktene. Jeg ba videre N gjøre sit ytterste for at Norge kunne bli overlatt Vestmaktene. N lovte å gjøre hva han kunne.

Da jeg kom frem til Danmark om kvelden, kom nyheten om Hitlers død og at regjeringen var overtatt av Dönitz.

Vikt 1.5.45
22.30! (offisiell)

Vikt
Berth
1954

Torbjørn
Norsk
Banks
1954?
Torbjørn
Banks
1954?
Torbjørn
Banks
1954?

FINN STOREN

Etter en mellomlanding i Ålborg kom maskinen frem til København kl. 5.30 om morgenen den 1.mai. Meget forbauset ble jeg over, og Krabbe også, å bli mødt av et par menn i sivil som ropte mit navn. Intet menneske visste jo at jeg var på reise. Utenfor stod en bil og ventet. De to tyskere (de talte tysk) ble forbauset over at jeg kom med følge, men avsted bar det til dAngleterre. Netopp som jeg var kommet ned i spisesalen for å spise frokost sammen med Krabbe ble jeg anmodet om jeg vilde komme til telefonen og ta den på mit værelse. Ikke før var jeg kommet derind før de 2 tyskere var der og de ba meg å følge med. De var der, sa de, for å passe på at det ikke hendte meg noe galt. En pussig og uforklarlig situasjon. Heldigvis kom øieblikkelig Dr. Frankenberg farende ind av døren og fik de to tyskere ut av værelset og hadde en samtale med dem på gangen utenfor. Etter en stunds forløp kom Dr. Frankenberg tilbake og sa at jeg ikke vilde bli forstyrret mer av disse 2. Det hele var en mystifikasjon; for Dr. Frankenberg var ansatt i Reichssicherheitshauptamt i Berlin hvor han var referent for Norge. Han hadde alltid vist seg som en stor norgesven og hadde alltid gjort sit ytterste for å hjelpe oss i vår kamp mot Terboven. Sammen med v. Loew var han villig til å la våre bekyrninger gå videre til Himmler.

Jeg hadde strax en lengere samtale med Dr. Frankenberg og forklarte ham mit opdrag. 1.) Ingen krig i Norge. 2.) Kapitulasjon av Norge til Vestmaktene. Under samtalen fik jeg forklaringen på den mystiske hendelse tidligere. Terboven hadde forlatt Norge et par timer etter meg. Han visste jo mit opdrag, og for at jeg ikke skulde forstyrre hans planer om å la Norge bli slagmark hadde han ordnet det således at jeg skulde forsvinde for alltid. Terboven må antagelig ha vært gal på det tidspunkt.

Dr. Frankenberg fortalte meg så om den tyske regjerings skiften til Flensburg, og at v.Loew var der nøie knyttet til regjeringen. Han lot strax min meddelelse gå videre til v. Loew som igjen lot såvel utenriksministeren som Admiralen få besked om Quislings bestemte forlangende. Gjennom Dr. Best fik jeg gitt lignende besked gjennom til den tyske regjering.

Terboven hadde imidlertid ikke ligget på latsiden. Han hadde fått stadfestet Hitlers ordre til ham om forsvar av Norge. Dog, den neste dags middag fik jeg besked om at Terbovens fuldmakt var kanselert og at de tyske tropper i Norge skulde få sine direktiver direkte fra OKW. Denne besked lot jeg strax gå videre til Quisling. Senere fik jeg vite at Schellenberg skulde bli utnevnt til gesandt og være behjelpelig med kapitulasjonen og Norge skulde ikke bli slagmark. Den 4.mai om formiddagen fik jeg en fortrolig meddelelse om at Norge skulde bli kapitulert til Vestmaktene.

pr. telefon, Quisling var meget fornøiet da han fik disse meddelelser og med god grunn. Han hadde nådd sit mål.

Buenos Aires 10. mai 1954

F. Storen
F. Storen